

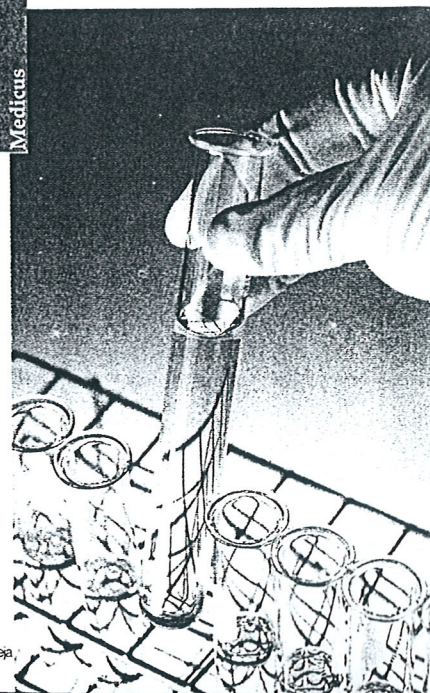
Vol. 2
N°2
2001.
Oktobar

Časopis Medicinskog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu
Journal of Medical Faculty University of Kragujevac

UDK 61
YUISSN 1450-7994

Medicus

URL: <http://www.medf.kg.ac.yu/medicus>
E-mail: medicus@medicus.medf.kg.ac.yu

NK ćelije • Netropatije • Hemodijaliza • Bladder Ca • NO • Transtorakalna punkcija • Intoksikacije • Ukvoreja

Časopis Medicinskog Fakulteta Univerziteta u Kragujevcu
Journal of Medical Faculty University of Kragujevac

YU ISSN 1450-7994

Medicus

URL: www.medf.kg.ac.yu/medicus

e-mail: medicus@medicus.medf.kg.ac.yu

Glavni i odgovorni urednik/Editor-in-Chief

Milovan Matović

Urednici/Co-Editors

Nebojša Arsenijević

Zoran Matović

Slobodan Janković

Zorica Lazić

Gvozden Rosić

na adresi časopisa/at the address of the Medicus

Zoran Stošić, Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Petar Vuleković, Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Philip Grammaticos, Nuclear Medicine Department, AHEPA Hospital, Thessaloniki 546 36, Greece

Stanislav Dubnička, Inst. of Physics, Slovak Acad. of Sci., Dubravska cesta 9, SK-84228 Bratislava, Slovak Republic

Luca Rosi, SAC Istituto Superiore di Sanita, Vaile Regina Elena 299-00161 Roma, Italy

Redakcijski odbor/Board of Editors

Vaso Antunović, Radomir Pavlović, Mileta Poskurica, Aleksandar Đukić, Ružica Nedeljkov Jančić, Božidar Banićević, Vidojko Đorđević, S. Plješa, Milan Knežević, Dragan Milovanović, Snežana Živančević, Lj. M. Denić, Z. Obradović, Ljiljana Mijatović

Redakcija/Editorial Staff

Dragan Milovanović, Dejan Baskić, Ivan Miloradović, Dušica Obradović, Goran Petrović, Vladimir Jakovljević

Štampa/Print

PRIZMA - Kragujevac

MEDICUS izlazi šestomesečno u tiražu od 200 primeraka.
Godišnja pretplata iznosi za pojedince 200 dinara, a za ustanove 500 dinara. Za inostranstvo cena je 20 USD. Uplate se vrše na žiro račun broj 41700-603-0-2416, s naznakom «Pretplata za MEDICUS», poziv na broj 29220

Adresa:

MEDICUS, Medicinski fakultet Univerziteta u Kragujevcu
Svetozara Markovića 69, 34000 Kragujevac, P. fah 124
Srbija, Jugoslavija

e-Mail: medicus@medicus.medf.kg.ac.yu

URL: www.medf.kg.ac.yu/medicus

MEDICUS is published twice yearly, circulation 200 issues.
Annual subscription rates: individuals 200 YUD, institutions 500 YUD, foreign 20 USD. Payment to: Medicinski fakultet Kragujevac «Subscription for MEDICUS», account number 41700-603-0-2416, Code number 29220

Address:

MEDICUS, Medical Faculty, University of Kragujevac
Svetozara Markovića 69, 34000 Kragujevac, PO Box 124
Serbia, Yugoslavia

e-Mail: medicus@medicus.medf.kg.ac.yu

URL: www.medf.kg.ac.yu/medicus

RANIJE BOLESTI I RAK MOKRAĆNE BEŠIKE

Vladan R. Radosavljević¹, Milena D. Ilić², Slavenka M. Janković¹

¹Epidemiološki institut Medicinskog fakulteta u Beogradu, ²Medicinski fakultet u Kragujevcu

PREVIOUS DISEASES AND BLADDER CANCER

Vladan R. Radosavljević¹, Milena D. Ilić², Slavenka M. Janković¹

¹Institute of epidemiology, University School of Medicine, Belgrade, ²University School of Medicine, Kragujevac

Primljen/Received: 12. 05. 2001.

Prihvaćen/Accepted: 17. 10. 2001.

ABSTRACT

One hundred and thirty patients with histologically confirmed bladder cancer and 130 hospital controls individually matched by sex, age (± 2 years) and place of residence, were interviewed during the period June 1997 - March 1999, at the Institute of Urology and Nephrology of the Clinical Center of Serbia in Belgrade and the Department of Urology of Clinical-Hospital Center in Kragujevac.

The aim of the present study was to examine association between several diseases in personal medical history (urinary infections, lithiasis, bladder cancer, tumours of the kidney, diabetes mellitus, sexual diseases, and all cancers) with bladder cancer.

Cases reported urinary bladder infections (OR=3,00; CI-95%=1,24-7,22), renal lithiasis (OR=10,50; CI-95%=3,09-35,66) and diabetes mellitus (OR=5,50; CI-95%=1,22-24,65) in personal medical history more frequently than controls.

Key words: bladder cancer, case-control study, urinary infections, renal lithiasis, diabetes mellitus

SAŽETAK

Stotrideset bolesnika sa histološki potvrđenim rakom mokraćne bešike i 130 bolničkih kontrola, individualno mečovanih po polu, uzrastu (± 2 godine) i mestu boravka, intervjuisani su u periodu juni 1997 - mart 1999., godine na Institutu za urologiju i nefrologiju Kliničkog Centra Srbije u Beogradu i Odeljenju za urologiju Kliničko-bolničkog centra u Kragujevcu.

Naš rad je imao za cilj ispitivanje povezanosti nekih oboljenja u ličnoj anamnezi sa nastankom raka mokraćne bešike (upale mokraćne bešike, kamena u mokraćnoj bešici, tumora mokraćne bešike, tumora bubrega, kamena u bubregu, dijabetesa, polnih bolesti, i svih malignih tumora).

Oboleli sa rakom mokraćne bešike su u svojoj anamnezi značajno češće od kontrola imali infekcije mokraćne bešike (OR=3,00; CI-95%=1,24-7,22), kamen u bubregu (OR=10,50; CI-95%=3,09-35,66) i dijabetes mellitus (OR=5,50; CI-95%=1,22-24,65).

Ključne reči: rak mokraćne bešike, anamnestička studija, infekcija mokraćne bešike, kamen u bubregu, dijabetes

UVOD

Rezultati brojnih radova ukazuju na moguću ulogu pojedinih (ranijih) oboljenja u etiopatogenezi raka mokraćne bešike (1, 2, 3).

Još uvek je otvoreno pitanje, da li je infekcija uzrok, ili posledica malignog procesa u mokraćnoj bešici, mada rezultati više epidemioloških studija ukazuju na povezanost raka mokraćne bešike i infekcija mokraćne bešike u ličnoj anamnezi (4, 5, 6)?

Infekcija izazvana *Schistosomom haematobium* povećava rizik za nastanak raka mokraćne bešike, što potvrđuje visoka incidencija pomenutog malignoma u zemljama sa endemskom šistozomijazom (7). Hronična infestacija šistozomom uzrokuje povećanje broja zapaljenjskih ćelija (neutrofila, eozinofila i makrofaga), koje su značajan izvor slobodnih radikala, izrazitih kancerogena (8).

Urinarna staza može povećati rizik za rak mokraćne bešike. Retko mokrenje dovodi do visoke koncentracije urina intenzivirajući kontakt sa epitelom (9). Takođe, staza urina pogoduje inflamaciji i razvoju bakterija koje mogu stvarati kancerogena n-nitrozo jedinjenja. Gornja polovina bešike, koja ima manje kontakta sa urinom, ređa je lokalizacija tumora (10).

Prema nekim autorima (11, 12) tumori bubrega u ličnoj anamnezi predstavljaju faktore rizika za nastanak raka mokraćne bešike.

Cilj našeg rada je bio da se u našoj sredini izvrši ispitivanje veze između pojedinih bolesti i nastanka malignog tumora mokraćne bešike.

ISPITANICI I METODOLOGIJA

U radu je korišćen analitički epidemiološki metod, a ispitivanje je sprovedeno po tipu anamnestičke (case-control) studije.

Grupu obolelih činili su pacijenti sa potvrđenom dijagnozom raka mokraćne bešike (130 ispitanika), kod kojih je dijagnoza bila postavljena unutar 2 godine, a koji su lečeni u Institutu za urologiju i nefrologiju KCS u Beogradu i Odeljenju za urologiju u KBC-u Kragujevac. Podaci su prikupljeni u periodu od juna 1997. do marta 1999. godine.

Kontrolnu grupu činile su osobe koje nisu imale maligno oboljenje urinarnog trakta, a koje su se lečile u Institutu za reumatologiju u Beogradu (degenerativni, zapaljenjski i vanzglobni reumatizam), Institutu za očne bolesti KCS i očnoj odeljenju KBC Kragujevac (katarakta, trauma oka, prezbiopija i miopija). Osobe iz kontrolne grupe mečovane su sa obolima od raka mokraćne bešike po polu, uzrastu (± 2 godine) i mestu boravka (grad - selo).

Ciljanim epidemiološkim upitnikom, pod istim uslovima, anketirani su svi ispitanici. Na taj način su prikupljeni podaci o infekciji mokraćne bešike, kamenu u mokraćnoj bešici, tumoru mokraćne bešike, tumoru bubrega, kamenu u bubregu, dijabetesu, polnim bolestima i prisustvu drugih malignih tumora u prošlosti. Samo mali broj ispitanika nije odgovorio na postavljena pitanja.

U analizi podataka korišćen je McNemarov test.